

Bruksela, dnia 18.12.2017r.
COM(2017) 776 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie z działalności Funduszu Solidarności Unii Europejskiej za rok 2016

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	2
2.	Wnioski otrzymane w 2016 r.	2
3.	Finansowanie.....	7
4.	Decyzje o zamknięciu spraw.....	7
5.	Podsumowanie	9

1. WPROWADZENIE

W art. 12 rozporządzeniu Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającym Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (zwanym dalej „rozporządzeniem”) przewidziano, że Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przedstawia się sprawozdanie dotyczące działalności Funduszu w poprzednim roku. W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono działania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (zwanego dalej „Funduszem Solidarności”) w 2016 r. Sprawozdanie stanowi podsumowanie otrzymanych wniosków i spraw zamkniętych w 2016 r. Wnioski przedłożone Komisji w 2016 r. oceniono na podstawie zaktualizowanych kryteriów określonych w rozporządzeniu ze zmianami z 2014 r.¹

W 2016 r. do Komisji wpłynęło sześć wniosków o wkład finansowy z Funduszu Solidarności; wnioski te złożyły: Grecja (trzęsienie ziemi na Leukadzie), Zjednoczone Królestwo (powódź), Niemcy (powódź w Dolnej Bawarii), Cypr (susza i pożary), Portugalia (pożary na Maderze) i Włochy (trzęsienia ziemi). Seria trzęsień ziemi we włoskich Apeninach w okresie od sierpnia 2016 r. do stycznia 2017 r. stanowi dla Funduszu Solidarności największą klęskę żywiołową.

Cztery państwa zwróciły się o zaliczki wprowadzone do rozporządzenia wraz z przeglądem w 2014 r. W tych przypadkach Komisja wypłaciła w ciągu kilku tygodni od daty otrzymania wniosków zaliczki na łączną kwotę 31,3 mln EUR.

W 2016 r. uruchomiono z Funduszu Solidarności środki na łączną kwotę 33,1 mln EUR na dwa wnioski, w związku z trzęsieniem ziemi w Grecji oraz powodzią w Niemczech. Decyzje w sprawie czterech innych otrzymanych w 2016 r. wniosków podjęto na początku 2017 r.

W 2016 r. Komisja zakończyła cztery interwencje z Funduszu Solidarności. Szczegóły opisano w sekcji 4.

W załączniku I przedstawiono progi uruchomienia Funduszu Solidarności obowiązujące w 2016 r. dla „poważnych klęsk”. W załączniku II przedstawiono przegląd wniosków otrzymanych w 2016 r., w tym istotne informacje finansowe.

2. WNIOSKI OTRZYMANE W 2016 R.

Do Komisji wpłynęło w 2016 r. sześć wniosków o wkład finansowy z Funduszu Solidarności. Wszystkie złożono w przepisowym terminie, „nie później niż dwanaście tygodni po pierwszym wystąpieniu szkód” (art. 4 ust. 1 rozporządzenia). Cztery wnioski dotyczyły regionalnych klęsk żywiołowych, a dwa dotyczyły poważnych klęsk.

GRECJA – Trzęsienie ziemi na Leukadzie w 2015 r.

Seria trzęsień ziemi osiągających siłę 6,1 w skali Richtera dotknęła Leukadę rankiem dnia 17 listopada 2015 r. Szkody odnotowano również w północnych częściach Itaki i Kefalonii. Po trzęsieniu nastąpiło kilka wstrząsów wtórnych. Dotkniętej katastrofą

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (Dz.U. L 311, z 14.11.2002, s. 3), zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 661/2014 z dnia 15 maja 2014 r. (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 143).

ludności zapewniono tymczasowe zakwaterowanie, schronienie i żywność. Trzęsienie ziemi uszkodziło 120 lokali mieszkalnych, z których 20 uznano za nienadające się do zamieszkania. Zgłoszono uszkodzenia sieci infrastruktury prowincji i gminy, budynków prywatnych i publicznych (np. lokalnego szpitala, portów) i zabytków kultury (głównie kościołów). Osuwiska zasypały i zniszczyły niektóre z najważniejszych pod względem turystycznym plaż na zachodzie wyspy.

Grecja wystąpiła o pomoc finansową z Funduszu Solidarności w dniu 5 lutego 2016 r. W odpowiedzi na prośbę Komisji w dniu 9 marca 2016 r. przekazano uaktualnione informacje.

Władze greckie wstępnie oceniły łączną wartość bezpośrednich szkód na kwotę 65,919 mln EUR. W marcu 2016 r. władze Grecji uaktualniły łączną wartość bezpośrednich szkód na kwotę 66,073 mln EUR. Wysokość szkód stanowiła 2,1 % regionalnego produktu krajowego brutto (PKB) na poziomie NUTS 2 regionu Ionia Nisia (EL62)² i tym samym zakwalifikowano je jako regionalną klęskę żywiołową. Próg stosowany dla tego regionu do celów uruchomienia Funduszu Solidarności wynosi 1,5 % regionalnego PKB.

W dniu 8 kwietnia 2016 r. Komisja wypłaciła Grecji zaliczkę w kwocie 164 798 EUR, która stanowi 10 % przewidywanego wkładu finansowego z Funduszu Solidarności.

Komisja oceniła wniosek i w dniu 21 czerwca 2016 r. wystąpiła do Parlamentu Europejskiego i Rady o uruchomienie Funduszu Solidarności na kwotę 1 651 834 EUR. Pozostała kwota wkładu finansowego z Funduszu Solidarności została wypłacona Grecji w dniu 15 listopada 2016 r. po zatwierdzeniu odpowiedniej poprawki budżetowej przez Parlament Europejski i Radę.

Zjednoczone Królestwo – Powodzie w 2015 r.

W dniu 5 grudnia 2015 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (UK) dotknięte zostało rozległymi powodziami na terenie 11 regionów³. Powódź spowodowała zalanie ponad 16 000 gospodarstw domowych i 4 985 przedsiębiorstw, a dla około 3 600 gospodarstw domowych trzeba było zapewnić zakwaterowanie zastępcze. W działaniach ratowniczych i naprawczych wzięło udział 1 700 osób należących do personelu wojskowego, z czego przez cały czas co najmniej około 700 osób działało jednocześnie. Klęska miała wyraźny wpływ na branżę turystyczną (np. anulowanie rezerwacji hotelowych, mniejszy napływ turystów), przy czym 35 % przedsiębiorstw turystycznych zlokalizowanych na obszarach ogarniętych powodziami przypadło na samą tylko północną Anglię. Straty dotknęły również gospodarstwa rolne.

Wielka Brytania złożyła wniosek o pomoc finansową z Funduszu Solidarności w dniu 26 lutego 2016 r., a łączną wartość bezpośrednich szkód oszacowano na 2 300 mln EUR. W swoim wniosku władze Zjednoczonego Królestwa zwróciły uwagę, że ocena szkód była nadal w toku, a zgłoszona kwota miała charakter wstępny. Ostateczny wniosek na uaktualnioną kwotę 2 412,042 mln EUR

² EL62 = regionalny PKB w wysokości 3 137 mln EUR (na podstawie danych za 2014 r.).

³ 11 dotkniętych regionów to: UKC2-Northumberland, UKD1-Cumbria, UKD3-Great Manchester, UKD4-Lancashire, UKE2-North Yorkshire, UKE4-West Yorkshire, UKL1-West Wales and the Valleys, UKM2-Eastern Scotland, UKM3-South Western Scotland, UKM5-North Eastern Scotland i UKN0-Northern Ireland.

przedłożono w dniu 22 września 2016 r. Katastrofę zakwalifikowano jako regionalną klęskę żywiołową, jako że łączna wartość szkód bezpośrednich stanowiła 5,77 % średniej ważonej PKB dotkniętych jedenastu regionów na poziomie NUTS 2⁴, co wyraźnie przewyższa określony w rozporządzeniu próg 1,5 % średniej ważonej regionalnego PKB.

Zjednoczone Królestwo nie wystąpiło o wypłatę zaliczki.

Komisja oceniła wniosek i w dniu 13 stycznia 2017 r. wystąpiła do Parlamentu Europejskiego i Rady o uruchomienie Funduszu Solidarności na kwotę 60 301 050 EUR. Zjednoczone Królestwo przekazało informacje konieczne do wypłaty wkładu finansowego w dniu 5 maja 2017 r. Wypłata na rzecz Zjednoczonego Królestwa dokonana została w dniu 17 lipca 2017 r. po zatwierdzeniu odpowiedniej poprawki budżetowej przez Parlament Europejski i Radę.

NIEMCY – Powódź w Dolnej Bawarii w 2016 r.

W okresie od maja do czerwca 2016 r. Niemcy dotknięte zostały wyjątkowo intensywnymi opadami deszczu, które spowodowały występowanie rzek z brzegów i zalanie wielu wsi, zwłaszcza w regionie Dolnej Bawarii (Niederbayern). Najciężej dotknięty został okręg Rottal-Inn w Dolnej Bawarii. Miejscowość Simbach am Inn została w dniu 1 czerwca prawie całkowicie zniszczona. W samym tylko okręgu Rottal-Inn zalanych zostało ok. 5 000 domów na powierzchni ok. 430 km². W sumie w Dolnej Bawarii ucierpiało ponad 47 000 osób, a siedem osób straciło życie. Klęska żywiołowa wyrządziła szkody w infrastrukturze publicznej, budynkach mieszkalnych i przedsiębiorstwach.

W dniu 19 sierpnia 2016 r. Niemcy wystąpiły o pomoc finansową z Funduszu Solidarności. Wniosek ograniczony był do jednego regionu na poziomie NUTS 2, a mianowicie Dolnej Bawarii (DE22). Szacowana łączna wartość bezpośrednich szkód wyniosła 1 259,005 mln EUR. Kwota ta stanowiła 3,03 % PKB⁵ tego regionu i przekroczyła 1,5 % wartości progowej określonej w rozporządzeniu.

Niemcy nie wystąpiły o wypłatę zaliczki.

Komisja oceniła wniosek i w dniu 14 października 2016 r. wystąpiła do Parlamentu Europejskiego i Rady o uruchomienie Funduszu Solidarności na kwotę 31 475 125 EUR. Po zatwierdzeniu odpowiedniej poprawki budżetowej przez Parlament Europejski i Radę wypłacono Niemcom w dniu 29 marca 2017 r. wkład finansowy z Funduszu.

CYPR – Susze i pożary w 2016 r.

W okresie od października 2015 r. do czerwca 2016 r. na Cyprze odnotowano bardzo niski poziom opadów i wielokrotne fale upałów. W konsekwencji susza spowodowała nieudane zbiory, pożary lasów i roślinności oraz niedobór wody. Niedobór wody miał poważne skutki w sektorze rolnictwa, w gospodarstwach domowych i dla środowiska. Duże części dystryktów Nikozji, Larnaki i Famagusty poniosły wynoszące 100 % szkody w uprawach zależnych od wody deszczowej (takich jak jęczmień, pszenica i inne nienawadniane sztucznie uprawy roślin pastewnych). Napływ do zbiorników wodnych został poważnie ograniczony,

⁴ Średnia ważona regionalnego PKB w wysokości 41 784 mln EUR (na podstawie danych za 2014 r.).

⁵ DE22 = regionalny PKB w wysokości 41 522 mln EUR (na podstawie danych za 2014 r.).

w szczególności w przypadku DAM Kouris, głównego źródła wody dla stacji uzdatniania i do celów nawadniania. W połowie czerwca Cypr nawiedziła fala upałów, wywołując dwa duże pożary lasów. W wyniku pierwszego pożaru w Argace zniszczone zostało 763 ha lasów państwowych w okręgu Pafos. Drugi pożar, który wybuchł w Solei, zniszczył 1897 ha lasów państwowych w okręgu Adelfoi.

W dniu 5 września 2016 r. Cypr wystąpił o pomoc finansową z Funduszu Solidarności. Cypr oszacował łączną wartość bezpośrednich szkód spowodowanych przez suszę i pożary lasów na kwotę 180,803 mln EUR. Kwota ta przekraczała mający zastosowanie do Cypru w 2016 r. próg dla poważnych klęsk wymagany do uruchomienia Funduszu Solidarności, który wynosił 101,412 mln EUR (tj. 0,6 % DNB na podstawie danych z 2014 r.).

W dniu 5 grudnia 2016 r. Komisja wypłaciła Cyprovi zaliczkę w kwocie 729 876 EUR, która stanowiła 10 % przewidywanego wkładu finansowego z Funduszu Solidarności.

Komisja oceniła wniosek i w dniu 24 stycznia 2017 r. wystąpiła do Parlamentu Europejskiego i Rady o uruchomienie Funduszu Solidarności na kwotę 7 298 760 EUR. Pozostała kwota wkładu finansowego z Funduszu Solidarności została wypłacona Cyprovi w dniu 16 maja 2017 r. po zatwierdzeniu odpowiedniej poprawki budżetowej przez Parlament Europejski i Radę.

PORTUGALIA – Pożary na Maderze w 2016 r.

Wysokie temperatury, bardzo silne wiatry i wyjątkowo niski poziom opadów, które wystąpiły na Maderze w dniach 8–13 sierpnia 2016 r., spowodowały duże pożary lasów ze szczególnie poważnymi skutkami dla stolicy Funchal i dla gminy Calheta. Miały one równie negatywne konsekwencje dla życia codziennego mieszkańców (trzy ofiary śmiertelne) i dla ich mienia. Pożary dotknęły obszar 6 000 ha, z czego 560 ha na obszarach chronionych objętych programem Natura 2000. Uszkodzone lub zniszczone zostały setki domów, w tym zabytki historyczne. Ponadto ucierpiała podstawowa infrastruktura, a także przedsiębiorstwa i sektor rolny.

W dniu 21 września 2016 r. Portugalia wystąpiła o pomoc finansową z Funduszu Solidarności. W dniu 26 października 2016 r. Portugalia przekazała dodatkowe informacje w celu uzupełnienia wniosku.

Władze portugalskie przedstawiły przedmiot wniosku jako regionalną klęskę żywiołową, a łączną wartość bezpośrednich spowodowanych przez klęskę szkód oszacowano na 157 mln EUR. Dla regionów najbardziej oddalonych – do których należy Madera – próg klęski o zasięgu regionalnym wynosi 1 % regionalnego PKB. Wartość zgłoszonych bezpośrednich szkód stanowiła 3,84 % PKB Madery⁶, a zatem klęska kwalifikowała się jako regionalna klęska żywiołowa.

W dniu 23 listopada 2016 r. Komisja wypłaciła Portugalii zaliczkę w kwocie 392 500 EUR, która stanowiła 10 % przewidywanego wkładu finansowego z Funduszu Solidarności.

Komisja oceniła wniosek i w dniu 24 stycznia 2017 r. wystąpiła do Parlamentu Europejskiego i Rady o uruchomienie Funduszu Solidarności na kwotę 3 925 000 EUR. Pozostała kwota wkładu finansowego z Funduszu Solidarności została

⁶ PT30 = regionalny PKB w wysokości 4 085 mln EUR (na podstawie danych za 2014 r.).

wypłacona Portugalii w dniu 16 maja 2017 r. po zatwierdzeniu odpowiedniej poprawki budżetowej przez Parlament Europejski i Radę.

WŁOCHY – Seria trzęsień ziemi w latach 2016–2017

W dniu 24 sierpnia 2016 r. Włochy nawiedziło trzęsienie ziemi o sile 6 stopni w skali Richtera. Dotknęło ono wiele obszarów w Apeninach w Środkowych Włoszech, w regionach: Abruzja, Lacjum, Marche i Umbria. Po trzęsieniu wystąpiły liczne wstrząsy wtórne. Pod koniec października 2016 r. ten sam region nawiedziły dwa kolejne poważne trzęsienia ziemi. Pierwsze z nich, o sile 5,9 stopni w skali Richtera, miało miejsce w dniu 26 października, drugie, o sile 6,5 stopni, w dniu 30 października 2016 r. Te kolejne trzęsienia ziemi jeszcze bardziej pogorszyły sytuację i spowodowały na dotkniętych klęską obszarach znaczne dodatkowe szkody. W dniu 18 stycznia 2017 r. na południowych obrzeżach dotkniętego klęską obszaru wystąpiły cztery kolejne trzęsienia ziemi. W wyniku nałożenia się na siebie nowych wstrząsów i intensywnych opadów śniegu zniszczeniu uległy już wcześniej uszkodzone domy mieszkalne i infrastruktura. Na dużym obszarze poważnie uszkodzone zostały budynki prywatne i publiczne, infrastruktura, przemysł, rolnictwo oraz ważne obiekty dziedzictwa kulturowego. Katakлизм ten okazał się być najpoważniejszą klęską żywiołową w historii Funduszu Solidarności.

W dniu 16 listopada 2016 r. Włochy złożyły pierwszy wniosek w o pomoc finansową z Funduszu Solidarności. Na tej podstawie Komisja przyznała zaliczkę na poczet przewidywanego wkładu z Funduszu Solidarności w wysokości 30 mln EUR i wypłaciła ją w dniu 9 grudnia 2016 r.

W związku z późniejszymi trzęsieniami ziemi Włochy przedstawiły w dniu 15 lutego 2017 r. zaktualizowany wniosek zawierający skorygowane oszacowanie wszystkich szkód spowodowanych przez trzęsienia ziemi w okresie od dnia 24 sierpnia 2016 r. do dnia 18 stycznia 2017 r. Dodatkowe informacje przekazano w dniu 25 maja 2017 r.

W momencie sporządzania niniejszego sprawozdania rozpatrywanie tego wniosku było nadal w toku, a jego wynik przedstawiony zostanie w sprawozdaniu rocznym Funduszu Solidarności za 2017 r.

3. FINANSOWANIE

Parlament Europejski i Rada zatwierdziły w 2016 r. dwa wkłady finansowe z Funduszu Solidarności.

- (1) **Grecja – Trzęsienie ziemi na Leukadzie w 2015 r.** Parlament Europejski i Rada zatwierdziły mobilizację środków finansowych z Funduszu Solidarności w dniu 11 października 2016 r. Całkowity wkład w wysokości 1 651 834 EUR mógłby zostać pokryty z 50 mln EUR ze środków w budżecie na 2016 r. na płatności zaliczkowe. Płatności na rzecz Grecji dokonano w listopadzie 2016 r.
- (2) **Niemcy – Dolna Bawaria, powódź w 2016 r.:** Parlament Europejski i Rada zatwierdziły w dniu 19 października 2016 r.⁷ wkład finansowy z Funduszu Solidarności na kwotę 31 475 125 EUR. Ponieważ płatności nie mogły zostać zrealizowane w 2016 r., środki budżetowe musiały zostać przeniesione na 2017 r. Płatności na rzecz Niemiec dokonano w marcu 2017 r.

W 2016 r. cztery kraje (Grecja, Cypr, Portugalia i Włochy) zwróciły się o płatności zaliczkowe. Wszystkie wnioski na łączną kwotę 31,287 mln EUR zostały zatwierdzone przez Komisję. Zostały one wypłacone z wynoszącej 50 mln EUR rezerwy na wypłatę zaliczek w budżecie na rok 2016. Grecja otrzymała zaliczkę w kwietniu 2016 r., Portugalia w listopadzie, a Cypr i Włochy w grudniu 2016 r.

Państwo będące beneficjentem	Kłęska	Kategoria	Procedura	Kwota (w EUR)
Grecja	Trzęsienie ziemi na Leukadzie w 2015 r.	regionalna	Decyzja o uruchomieniu funduszu	1 651 834
Niemcy	Powódź w Dolnej Bawarii 2016 r.	regionalna	Zmiana budżetu	31 475 125
SUMA CAŁKOWITA				33 126 959

4. DECYZJE O ZAMKNIĘCIU SPRAW

W 2016 r. Komisja zakończyła cztery interwencje z Funduszu Solidarności. Wszystkie z nich zostały dokonane zgodnie z warunkami rozporządzenia przed jego przeglądem w 2014 r. Zgodnie z obowiązującymi wówczas zasadami art. 8 ust. 2 stanowił, że w terminie 18 miesięcy od dnia wypłacenia wkładu finansowego państwo-beneficjent przedstawia sprawozdanie dotyczące finansowej realizacji (zwane dalej „sprawozdaniem z realizacji”) wraz z uzasadnieniem wydatków (zwanym dalej „oświadczeniem uzasadniającym”).

- (1) **Hiszpania – Pożary lasów z 2003 r.:** wkład finansowy z Funduszu wyniósł 1,331 mln EUR. Hiszpania przedłożyła sprawozdanie z realizacji oraz oświadczenie uzasadniające w marcu 2006 r. Aby zakończyć swoją ocenę, Komisja zwróciła się do władz Hiszpanii o dodatkowe informacje. Władze hiszpańskie poinformowały, że kwota 778 258,73 EUR musi zostać zwrócona. Komisja odzyskała tę kwotę i zamknęła interwencję w czerwcu 2016 r.

⁷ Budżet korygujący nr 6 na 2016 r. dotyczy uruchomienia z Funduszu Solidarności kwoty 31 475 125 EUR w formie środków na zobowiązania i środków na płatności. Uruchomienie środków dotyczy powodzi w Niemczech.

- (2) **Hiszpania – Trzęsienie ziemi w Lorca w 2011 r.:** wkład finansowy z Funduszu wyniósł 21,071 mln EUR. Hiszpania złożyła wniosek o przedłużenie terminu na złożenie sprawozdania z realizacji oraz oświadczenia uzasadniającego. Komisja otrzymała sprawozdanie z realizacji oraz dokumenty uzupełniające w lipcu 2014 r. Według informacji dostarczonych w oświadczeniu uzasadniającym wydatki kwalifikowalne były o 364 473,17 EUR niższe niż wypłacone w ramach Funduszu Solidarności wkłady finansowe. Komisja odzyskała tę kwotę w czerwcu 2016 r.
- (3) **Chorwacja – Powódź w 2012 r.:** wkład finansowy z Funduszu wyniósł 286 587 EUR. Sprawozdanie z realizacji oraz oświadczenie uzasadniające przedłożono w czerwcu 2015 r. Na prośbę Komisji Chorwacja przedłożyła dodatkowe informacje, po czym interwencja została zamknięta w lipcu 2016 r.
- (4) **Austria – Powódź w 2013 r.:** wkład finansowy z Funduszu wyniósł 21,662 mln EUR. W sierpniu 2015 r. Austria przedstawiła sprawozdanie z realizacji oraz oświadczenie uzasadniające. Stwierdzono, że sprawozdanie jest kompletne i spełnia wymogi rozporządzenia, zatem Komisja mogła zamknąć interwencję w sierpniu 2016 r.

W 2016 r. Komisja otrzymała ponadto trzy sprawozdania z realizacji oraz oświadczenia uzasadniające od Rumunii dotyczące suszy i pożarów w 2012 r., od Niemiec dotyczące powodzi w 2013 r. i od Republiki Czeskiej dotyczące powodzi w 2013 r. Procedura zamknięcia tych interwencji jest w toku.

5. PODSUMOWANIE

Liczba przedłożonych Komisji w 2016 r. nowych wniosków o pomoc z Funduszu Solidarności była ograniczona, przy czym dwa z nich dotyczyły klęsk żywiołowych, które miały miejsce w listopadzie i grudniu 2015 r. (trzęsienie ziemi na Leukadzie i powódzie w Zjednoczonym Królestwie). Wydaje się to po raz kolejny potwierdzać, że przegląd i doprecyzowanie kryteriów dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym w rozporządzeniu zmieniającym z 2014 r. przynoszą oczekiwane rezultaty, w szczególności dlatego, że nie są już przedstawiane niekwalifikujące się wnioski.

Jednakże w sierpniu i w październiku we Włoszech ponownie miały miejsce niszczycielskie trzęsienia ziemi, które wraz z późniejszymi poważnymi wstrząsami w styczniu 2017 r. okazały się jak dotąd największą katastrofą w historii Funduszu Solidarności od momentu jego utworzenia w 2002 r. Wynosząca 22 mld EUR kwota szkód była niemal dwukrotnie wyższa niż drugie pod względem skali trzęsienie ziemi w regionie Emilia-Romania w 2012 r. Wydarzenia te potwierdzają wnioski, które wyciągnięto przy wcześniejszych okazjach: choć powódzie stanowią największy odsetek katastrof prowadzących do złożenia wniosku o uruchomienie Funduszu Solidarności (około dwóch trzecich wszystkich przypadków), trzęsienia ziemi, mimo że występują najrzadziej, należą do najbardziej szkodliwych i kosztownych katastrof, nie wspominając o kosztach ludzkich, na które składają się wypadki śmiertelne, ranni, czy osoby, które na długi okres czasu musiały opuścić swoje domy.

Niewielka liczba wniosków w 2016 r. oraz fakt, że wnioski dotyczące trzęsienia ziemi we Włoszech zostały zamknięte dopiero w 2017 r., stanowią sprzyjającą zbieżność pod względem budżetowym. Uruchomienia z Funduszu w 2016 r. sfinansowane zostały z niewykorzystanej części przydziału na 2015 r., która została przeniesiona na rok 2016 r. W związku z tym cała kwota przydziału na 2016 r. pozostała niezmieniona i przeniesiono ją na 2017 r., co umożliwiło uruchomienie w 2017 r. zdecydowanie największego w historii Funduszu Solidarności wkładu na rzecz Włoch. Scenariusz ten pokazuje, że możliwość przenoszenia na kolejny rok niewykorzystanych kwot z roku poprzedzającego jest niezwykle pomocna w utrzymaniu funkcjonowania Funduszu Solidarności w kategoriach budżetowych, mimo że jego roczny przydział został ograniczony w wieloletnich ramach finansowych 2014–2020 z 1 mld EUR w cenach bieżących do wysokości 500 mln EUR w cenach z 2011 r. Ważne będzie utrzymanie tej elastyczności po 2020 r. Z drugiej strony wydarzenia z 2016 r. pokazują również, że podstawy finansowe Funduszu Solidarności są dość małe i mogłyby łatwo dojść do trudności, gdyby w stosunkowo krótkim czasie wystąpił szereg poważnych katastrof – zwłaszcza gdyby nie było możliwości przeniesienia na przyszły okres jakiegokolwiek znaczącej kwoty z poprzedniego roku. W takim przypadku mogłyby być trudno utrzymać ustalone stawki pomocy, a to naruszyłoby zasadę równego traktowania.

Wprowadzona do rozporządzenia w korekcie z 2014 r. możliwość wypłacania zaliczek okazała się bardzo przydatna. Chociaż o zaliczkę nie wystąpiły wszystkie składające wniosek państwa, Komisja była w stanie – we wszystkich przypadkach poza jednym – wypłacić wnioskowane zaliczki w terminie jednego miesiąca od otrzymania kompletnej dokumentacji. Wydaje się, że warto się zastanowić, czy ewentualne zwiększenie płatności zaliczkowych powyżej obecnego poziomu 10 % przewidywanego wkładu finansowego z Funduszu Solidarności (maksymalnie do 30

mln EUR) mogłoby być dobrym rozwiązaniem w celu zwiększenia elastyczności Funduszu Solidarności, dla którego pełne uruchomienie środków w ramach procedury budżetowej wymaga jeszcze w każdym przypadku wielu miesięcy.